

လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ သိကောင်းစရာများ

ရည်ရွယ်ချက်

အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးနှင့် ရန်ကုန်မြို့ရှိ အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးများ၏ အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရာတွင် အချိန်ကုန်သက်သာပြီးလွယ်ကူလျှင်မြန်မှုရှိစေသည့် အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းကိုအသုံးပြု၍လည်းကောင်း၊ ကျန်ရုံးများ၏ အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်သို့ ငွေသွင်းချလန်နှင့်ပေးသွင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း လစာဝင်ငွေခွန်ကို ပေးသွင်းနိုင်ပြီး ထိုသို့ပေးသွင်းရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာ သိရှိနိုင်စေရန်အတွက် ဤစာစောင်အား ထုတ်ပြန်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လစာ

လစာဆိုရာတွင် အလုပ်ရှင်ထံမှ ရရှိသည့် သို့မဟုတ် ရရန်ရှိသည့် လစာ၊ လုပ်ခ၊ နှစ်စဉ်ကြေး၊ ဆုကြေး၊ ချီးမြှင့်ငွေ၊ လစာနှင့်လုပ်ခအစား ရရှိသည့်အခကြေးငွေ သို့မဟုတ် ထပ်ဆောင်းရရှိသည့် အခကြေးငွေ၊ ကော်မရှင်ခ အားလုံးအကျုံးဝင်ပါသည်။

လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည့်သူ

- ❖ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း လစာဝင်ငွေကျပ်(၄၈)သိန်းအထက်ရရှိသည့် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားနှင့် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသားများ၊
- ❖ ပြည်တွင်းမှလစာဝင်ငွေရရှိသည့် ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသား။

လစာဝင်ငွေခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိသူများ

- ❖ ပြည်ပတွင်းနိုင်ငံခြားငွေဖြင့် လစာရရှိသော ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၊
- ❖ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း လစာဝင်ငွေ ကျပ်(၄၈)သိန်းအထိသာရရှိသည့် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားနှင့် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသားများ။

ပေးသွင်းရမည့် ငွေကြေးအမျိုးအစား

- ❖ ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားနှင့် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက ကျပ်ငွေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါကရရှိသည့်ငွေကြေးအမျိုးအစားဖြင့်လည်းကောင်း လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရပါမည်။

သက်သာခွင့်များ

- ❖ အခြေခံသက်သာခွင့် (ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ထက်မပိုစေရ) - စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ ၂၀ %
- ❖ အတူနေမိဘတစ်ဦးလျှင် - ကျပ် ၁၀ သိန်းစီ

- ❖ အိမ်ထောင်ဖက်တစ်ဦးအတွက်သာလျှင် - ကျပ် ၁၀ သိန်း
- ❖ သားသမီး တစ်ဦးလျှင် - ကျပ် ၅ သိန်းစီ
- ❖ အခွန်ထမ်းနှင့် အိမ်ထောင်ဖက်၏ အသက်အာမခံအတွက် ပေးသွင်းသည့်ပရီမီယံ
- ❖ လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေသို့ အမှန်ထည့်ဝင်ငွေ (အခွန်ထမ်းထံမှ နုတ်ယူပေးသွင်းသည့်ငွေသာ၊ အလုပ်ရှင်က စိုက်ထုတ်ပေးသွင်းရသည့်ငွေမပါ)

ရှင်းလင်းချက်

- ❖ အတူနေမိဘဆိုရာတွင် ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း မိမိနှင့်အတူနေသည့် သို့မဟုတ် မိမိက စရိတ်ထောက်ပံ့ထားရသည့် မိဘ၊ ယောက္ခမကို ဆိုလိုသည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ မိဘ၊ ယောက္ခမသည် ထိုဝင်ငွေနှစ်အတွင်း ဝင်ငွေခွန်ထိုက်သင့်သည့် ဝင်ငွေမရရှိသူ ဖြစ်ရမည်။
- ❖ သားသမီးဆိုရာတွင် အိမ်ထောင်မရှိသူ၊ ဝင်ငွေခွန်ထိုက်သင့်သည့် ဝင်ငွေမရရှိသူ၊ အသက် (၁၈)နှစ်မပြည့်သေးသူ/ အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသော်လည်း ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသူကို ဆိုသည်။
- ❖ သားသမီးအတွက် သက်သာခွင့်များခွင့်ပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခွန်ထမ်း၏ အိမ်ထောင်ဖက်သည် ထိုဝင်ငွေနှစ်အတွင်း ဝင်ငွေခွန်ထိုက်သင့်သည့် ဝင်ငွေတစ်ရပ်ရပ် ရရှိသူဖြစ်ပါက အခွန်ထမ်း သို့မဟုတ် ယင်း၏ အိမ်ထောင်ဖက် တစ်ဦးတည်းတွင်သာ နုတ်ပယ်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

လစာဝင်ငွေခွန်

- ❖ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်းရရှိသည့် စုစုပေါင်းလစာဝင်ငွေမှ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ နှင့် ၆-က တို့အရ သက်သာခွင့်များနုတ်ပယ်ပြီး ကျန်ဝင်ငွေအပေါ်တွင် ကျသင့်ဝင်ငွေခွန် တွက်ချက်ရမည့်နှုန်းထား များမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေအရ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

စဉ်	ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ရန်		စည်းကြပ်ရန် ဝင်ငွေခွန်နှုန်း	ကျသင့်အခွန် (ကျပ်)	အဆင့်ဆင့် ကျသင့်အခွန် (ကျပ်)
	မှ (ကျပ်)	ထိ (ကျပ်)			
၁	၁	၂,၀၀၀,၀၀၀	၀ %	၀	၀
၂	၂,၀၀၀,၀၀၁	၁၀,၀၀၀,၀၀၀	၅ %	၄၀၀,၀၀၀	၄၀၀,၀၀၀
၃	၁၀,၀၀၀,၀၀၁	၃၀,၀၀၀,၀၀၀	၁၀ %	၂,၀၀၀,၀၀၀	၂,၄၀၀,၀၀၀
၄	၃၀,၀၀၀,၀၀၁	၅၀,၀၀၀,၀၀၀	၁၅ %	၃,၀၀၀,၀၀၀	၅,၄၀၀,၀၀၀
၅	၅၀,၀၀၀,၀၀၁	၇၀,၀၀၀,၀၀၀	၂၀ %	၄,၀၀၀,၀၀၀	၉,၄၀၀,၀၀၀
၆	၇၀,၀၀၀,၀၀၁ နှင့်အထက်		၂၅ %		

အခွန်တွက်ချက်ခြင်း- တွက်ချက်ပုံ နမူနာ(၁)

❖ ဦးလှသည် A ကုမ္ပဏီတွင် မန်နေဂျာရာထူး (လစာနှုန်း ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်) ဖြင့် ၁-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့မှစ၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၁-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့မှ ၃၁-၃-၂၀၂၂ ရက်နေ့အထိ ကာလအတွင်း အလုပ်ပျက်ရက်မရှိ အလုပ်ကြိုးစားသူဖြစ်သဖြင့် ဆုကြေး ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ် ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဦးလှတွင် အတူနေမိဘ (၂)ဦး၊ မိခင်၊ ဇနီးနှင့် ကျောင်းတက်နေသည့် သားသမီး (၂)ဦး ရှိပါသည်။ ဒီဇင်ဘာလတွင် ပေးသွင်းရမည့် အသက်အာမခံ ပရီမီယံမှာ ဦးလှ အတွက် ၅၀,၀၀၀ ကျပ်နှင့် အိမ်ထောင်ဖက်အတွက် ၅၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကုမ္ပဏီသည် (၆) လ တာကာလအတွင်း ဦးလှအတွက် လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေသို့ ကျပ် ၄၅၀,၀၀၀ ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါငွေတွင် ဦးလှ၏ လစာမှနှုတ်ယူပေးသွင်းငွေ ၁၈၀,၀၀၀ ကျပ်နှင့် ကုမ္ပဏီမှ စိုက်ထုတ်ပေးသွင်းငွေ ၂၇၀,၀၀၀ ကျပ် ပါဝင်ပါသည်။ ၁-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့မှ ၃၁-၃-၂၀၂၂ ရက်နေ့အထိ (၆) လတာကာလအတွင်း ဦးလှ ပေးဆောင်ရမည့် လစာဝင်ငွေခွန်မှာ -

၁-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့မှ ၃၁-၃-၂၀၂၂ ရက်နေ့အထိ (၆) လတာကာလအတွင်း	
ဦးလှရရှိမည့် အခြေခံလစာဝင်ငွေ (၁,၅၀၀,၀၀၀ × ၆လ)	= ၉,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
တစ်နှစ်စာရရှိမည့် အခြေခံလစာဝင်ငွေ(၆လ × ၂ဆ)	= ၁၈,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(၆) လတာကာလအတွင်း ဦးလှရရှိမည့်ဆုကြေး	= ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်
တစ်နှစ်စာရရှိမည့် လစာခေါင်းစဉ်မှဝင်ငွေ	= ၁၉,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(နှုတ်) သက်သာခွင့်ပြုငွေများ	
အခြေခံသက်သာခွင့်(၁၉,၅၀၀,၀၀၀/- × ၂၀ %)	= ၃,၉၀၀,၀၀၀ ကျပ်
အတူနေမိဘအတွက် သက်သာခွင့်	= ၂,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(တစ်ဦးလျှင် ၁,၀၀၀,၀၀၀/- စီ × ၂ ဦး)	
အိမ်ထောင်ဖက်အတွက်သက်သာခွင့်	= ၁,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
သားသမီး(၂)ဦးအတွက် သက်သာခွင့်	= ၁,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(တစ်ဦးလျှင် ၅၀၀,၀၀၀/- စီ × ၂ ဦး)	
ဦးလှနှင့်အိမ်ထောင်ဖက်၏ အသက်အာမခံပေးသွင်းငွေ	= ၂၀၀,၀၀၀ ကျပ်
၆ လတာကာလအတွက် (ဦးလှ ၅၀,၀၀၀/- + ဇနီး ၅၀,၀၀၀/-) × ၂ ဆ	
ဦးလှထည့်ဝင်သည့် လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေ	= ၃၆၀,၀၀၀ ကျပ်
(၆ လတာကာလအတွက် ၁၈၀,၀၀၀) × ၂ ဆ	
သက်သာခွင့်စုစုပေါင်း	= (၈,၄၆၀,၀၀၀) ကျပ်
အခွန်စည်းကြပ်ရန်ဝင်ငွေ	= ၁၁,၀၄၀,၀၀၀ ကျပ်

အခွန်တွက်ချက်ခြင်း

၁ မှ ၂,၀၀၀,၀၀၀ အထိ (၂,၀၀၀,၀၀၀ x ၀%)	=	၀ ကျပ်
၂,၀၀၀,၀၀၀ မှ ၁၀,၀၀၀,၀၀၀ အထိ(၈,၀၀၀,၀၀၀ x ၅%)	=	၄၀၀,၀၀၀ ကျပ်
၁၀,၀၀၀,၀၀၀ မှ ၁၁,၀၄၀,၀၀၀ အထိ (၁,၀၄၀,၀၀၀ x ၁၀%)	=	၁၀၄,၀၀၀ ကျပ်
တစ်နှစ်ကျသင့်အခွန်	=	၅၀၄,၀၀၀ ကျပ်
(၆)လတာ ကာလအတွက် ကျသင့်ဝင်ငွေခွန်(၅၀၄,၀၀၀/၂)	=	၂၅၂,၀၀၀ ကျပ်
လစဉ်နုတ်ယူရမည့် ဝင်ငွေခွန် (၂၅၂,၀၀၀ ကျပ်/ ၆လ)	=	၄၂,၀၀၀ ကျပ်
ဦးလှထံမှ လစဉ်နုတ်ယူရမည့် လစာဝင်ငွေခွန်	=	၄၂,၀၀၀ ကျပ်

အခွန်တွက်ချက်ခြင်း (တွက်ချက်ပုံနမူနာ-၂)

❖ ဦးလှသည် A ကုမ္ပဏီတွင် ၁-၄-၂၀၂၂ မှ ၃၀-၉-၂၀၂၂ ရက်နေ့အထိ မန်နေဂျာရာထူး (တစ်လလျှင် လစာ ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်) ဖြင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ထိုကာလအတွင်း ဆုကြေး ၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ် ရရှိပါသည်။ ကုမ္ပဏီ A သည် ဦးလှထံမှ တစ်လလျှင် လစာဝင်ငွေခွန် ၄၃,၅၈၃ ကျပ် နုတ်ယူ၍ အဆိုပါကာလအတွက် စုစုပေါင်း ၂၆၁,၄၉၈ ကျပ်အား အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံး(၄) တွင် ပေးသွင်းခဲ့ပါသည်။ ဦးလှသည် ကုမ္ပဏီ A တွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ကုမ္ပဏီ B တွင် ၁-၁၁-၂၀၂၂ ရက်နေ့မှစ၍ မန်နေဂျာရာထူး (တစ်လလျှင် လစာ ၂,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်) ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဦးလှသည် ကုမ္ပဏီ B တွင် အလုပ်ပျက်ရက်မရှိ အလုပ်ကြိုးစားသူဖြစ်သဖြင့် ဆုကြေး ၂,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ် ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဦးလှတွင် အတူနေမိဘ (၂)ဦး၊ မိခင်၊ ဇနီးနှင့် ကျောင်းတက်နေသည့် သားသမီး (၂)ဦး ရှိပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ တွင် ပေးသွင်းရမည့် အသက်အာမခံပီမီယံမှာ ဦးလှအတွက် ၅၀,၀၀၀ ကျပ်နှင့် အိမ်ထောင်ဖက် အတွက် ၅၀,၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်ပါသည်။ ကုမ္ပဏီ A သည် ဦးလှ၏ လစာမှ လူမှုဖူလုံရေး ရန်ပုံငွေ အတွက် ၁၈၀,၀၀၀ ကျပ် နုတ်ယူပေးသွင်းခဲ့ပါသည်။ ကုမ္ပဏီ B သည် ဦးလှအတွက် လူမှုဖူလုံရေး ရန်ပုံငွေသို့ ကျပ် ၅၀၀,၀၀၀ ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါငွေတွင် ဦးလှ၏ လစာမှနုတ်ယူ ပေးသွင်းငွေ ၂၀၀,၀၀၀ ကျပ်နှင့် ကုမ္ပဏီမှ စိုက်ထုတ်ပေးသွင်းငွေ ၃၀၀,၀၀၀ ကျပ် ပါဝင်ပါသည်။ ၁-၄-၂၀၂၂ မှ ၃၁-၃-၂၀၂၃ ရက်နေ့အထိ ကာလအတွင်း ဦးလှပေးဆောင်ရမည့် လစာဝင်ငွေခွန်နှင့် ကုမ္ပဏီ B က လစဉ် နုတ်ယူရမည့် လစာဝင်ငွေခွန်ကို အောက်ပါအတိုင်း တွက်ချက်ရမည် ဖြစ်ပါ သည်(၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု၏အခွန်အကောက်ဥပဒေပါ နှုန်းထားများ ပြောင်းလဲမှုမရှိဟု ယူဆ၍ တွက်ချက်ပါမည်။)-

A ကုမ္ပဏီတွင် ဦးလှရရှိခဲ့သည့်လစာ (၁,၅၀၀,၀၀၀ x ၆ လ)	=	၉,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
A ကုမ္ပဏီတွင် ဦးလှရရှိခဲ့သည့် ဆုကြေး	=	၁,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်
B ကုမ္ပဏီတွင် ဦးလှရရှိမည့်လစာ (၂,၀၀၀,၀၀၀ x ၅ လ)	=	၁၀,၀၀၀,၀၀၀ကျပ်
B ကုမ္ပဏီတွင် ဦးလှရရှိမည့်ဆုကြေး	=	၂,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်

၁-၄-၂၀၂၂ မှ ၃၁-၃-၂၀၂၃ ရက်နေ့အထိ ကာလအတွင်း	
ဦးလှရရှိသည့်အခြေခံလစာစုစုပေါင်း	= ၁၉,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ဦးလှရရှိသည့်ဆုကြေး	= ၃,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်
စုစုပေါင်းလစာခေါင်းစဉ်မှဝင်ငွေ	= ၂၂,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(နုတ်) သက်သာခွင့်ပြုငွေများ	
အခြေခံသက်သာခွင့်(၂၂,၅၀၀,၀၀၀/- × ၂၀ %)	= ၄,၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်
အတူနေ့မိဘအတွက် သက်သာခွင့်	= ၂,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(တစ်ဦးလျှင် ၁,၀၀၀,၀၀၀/- စီ × ၂ ဦး)	
အိမ်ထောင်ဖက်အတွက်သက်သာခွင့်	= ၁,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
သားသမီး(၂)ဦးအတွက် သက်သာခွင့်	= ၁,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(တစ်ဦးလျှင် ၅၀၀,၀၀၀/- စီ × ၂ ဦး)	
ဦးလှနှင့်အိမ်ထောင်ဖက်၏ အသက်အာမခံ	= ၁၀၀,၀၀၀ ကျပ်
(ဦးလှအတွက် ၅၀,၀၀၀/- + ဇနီးအတွက် ၅၀,၀၀၀/-)	
ဦးလှထည့်ဝင်သည့် လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေ	= ၃၈၀,၀၀၀ ကျပ်
(A ကုမ္ပဏီ - ၁၈၀,၀၀၀/- + B ကုမ္ပဏီ- ၂၀၀,၀၀၀/-)	
သက်သာခွင့်စုစုပေါင်း	= (၈,၉၈၀,၀၀၀) ကျပ်
အခွန်စည်းကြပ်ရန်ဝင်ငွေ	= ၁၃,၅၂၀,၀၀၀ ကျပ်
အခွန်တွက်ချက်ခြင်း	
၁ မှ ၂,၀၀၀,၀၀၀ အထိ (၂,၀၀၀,၀၀၀ × ၀%)	= ၀ ကျပ်
၂,၀၀၀,၀၀၀ မှ ၁၀,၀၀၀,၀၀၀ အထိ(၈,၀၀၀,၀၀၀ × ၅%)	= ၄၀၀,၀၀၀ ကျပ်
၁၀,၀၀၀,၀၀၀ မှ ၁၃,၅၂၀,၀၀၀ အထိ (၃,၅၂၀,၀၀၀ × ၁၀%)	= ၃၅၂,၀၀၀ ကျပ်
တစ်နှစ်ကျသင့်အခွန်	= ၇၅၂,၀၀၀ ကျပ်
A ကုမ္ပဏီမှ နုတ်ယူပေးသွင်းခဲ့သည့် လစာဝင်ငွေခွန်	= (၂၆၁,၄၉၈) ကျပ်
B ကုမ္ပဏီက နုတ်ယူပေးသွင်းရမည့်လစာဝင်ငွေခွန်	= ၄၉၀,၅၀၂ ကျပ်
B ကုမ္ပဏီက လစဉ်နုတ်ယူရမည့် လစာဝင်ငွေခွန်	= ၉၈,၁၀၀.၄၀ ကျပ်
(၄၉၀,၅၀၂ ကျပ်/ ၅ လ)	
B ကုမ္ပဏီက ဦးလှထံမှ လစဉ်နုတ်ယူပေးသွင်းရမည့် လစာဝင်ငွေခွန်	= ၉၈,၁၀၀ ကျပ်

(ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကာလအပေါ် မူတည်၍ တစ်နှစ်အတွက် ကျသင့်သည့်အခွန်မှ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် မကုန်ဆုံးမီ တစ်လ (ဖေဖော်ဝါရီလ)အထိ ပေးသွင်းခဲ့ပြီးသည့်အခွန်စုစုပေါင်းကို နုတ်၍ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန် နောက်ဆုံးလ

ရာတွင် ချက်လက်မှတ်ကိုအသုံးပြု၍ စာရင်းပြောင်း(Transfer)၊ စာရင်းရှင်း(Clearing) နည်းလမ်းများဖြင့်လည်း ပေးဆောင်နိုင်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်တွင် ငွေသွင်းချလန်ဖြင့်လည်း ပေးသွင်းနိုင်ပါသည်။

အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် အခွန်ပေးသွင်းရာတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ❖ အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် အခွန်ပေးသွင်းနိုင်သည့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်တွင် ငွေစာရင်း ဖွင့်လှစ်ထားရှိရမည်။
- ❖ လစာဝင်ငွေခွန် နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းခံရသည့် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်းစီ၏ အချက်အလက်များကို နောက်ဆက်တွဲ(က)ပါ ပုံစံဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံး (SAS အခွန်ထမ်းဖြစ်ပါက အခွန်ထမ်းရေးရာဌာနစု-Taxpayer Service Section) သို့ ပေးပို့ထားရမည်။ ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ပြောင်းလဲမှုရှိပါက ပြောင်းလဲသည့်အခါတိုင်း ထပ်မံပေးပို့ရန် ဖြစ်ပါသည်။
- ❖ လစာထုတ်ပေးရန်တာဝန်ရှိသူသည် တစ်နှစ်အတွက်ကျသင့်သည့်လစာဝင်ငွေခွန်ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ လစာထုတ်ပေးသည့်အချိန်တွင် အတတ်နိုင်ဆုံး အညီအမျှအရစ်များဖြင့် နုတ်ယူပြီး သက်ဆိုင်ရာ လကုန်ဆုံးပြီး (၁၅)ရက် အတွင်း ပေးသွင်းရပါမည်။
- ❖ လစာမှနုတ်ယူထားသည့်လစာဝင်ငွေခွန်များကို အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် အခွန်ပေးသွင်းနိုင်ရန် သတ်မှတ်ထားသော နောက်ဆက်တွဲ(ခ)ပါ Excel Template တွင် တစ်ဦးချင်းစာရင်းကို ဖြည့်သွင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ Excel Template ကို IRD Website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm ၏ Home page >> Media >> Announcement (ကြေညာချက်များ) တွင်လည်း Download ရယူနိုင်သည့်အပြင် Home Page ရှိ Search box တွင် Excel Template ဟုရိုက်၍လည်း Download ရယူနိုင်ပါသည်။
- ❖ အလုပ်ရှင်/ ကုမ္ပဏီ/ အဖွဲ့အစည်း၏ အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်(9 Digit TIN) ကို အသုံးပြု၍ အခွန်ပေးဆောင်ရမည်။
- ❖ MPU Debit Card ဖြင့် ပေးသွင်းခြင်းဖြစ်ပါက ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန Website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm ၏ Start Your Tax Online Payment မှတစ်ဆင့် ပေးသွင်းနိုင်ပါသည်။ အခွန်ပေးဆောင်မှုတစ်ကြိမ်ပြုလုပ်တိုင်း လုံခြုံမှုရှိစေရန် One Time Password (OTP)ကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်၍ လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ခြင်းအတွက် သီးသန့်ဖွင့်ထားသော e-mail account (Dedicated e-mail account) တစ်ခုကို Card လျှောက်ထားသည့်ဘဏ်သို့ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါ e-mail ၏ Security ကို အသုံးပြုသူမှ တာဝန်ယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစာရင်းများကို သတ်မှတ်ထားသော Excel Template တွင် ဖြည့်သွင်းကာ အဆိုပါ Excel file အား Upload File တွင် ထည့်သွင်းပြီး အခွန်ပေးသွင်းခြင်းနှင့်အတူ Upload တစ်ပြိုင်နက်တည်း ပြုလုပ်၍ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

- ❖ Excel Format ဖြင့် ပြည့်စုံစွာဖြည့်သွင်းထားသော Excel File Soft copy အား သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ရုံး (SAS အခွန်ထမ်းဖြစ်ပါက အခွန်ထမ်းလိုက်နာမှုစစ်စစ်ရေးဌာနစု - Compliance Management Section) သို့ e-mail ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်ရာနည်းလမ်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း လစဉ်မပျက်မကွက် ပေးပို့ရမည်။

အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးသွင်းပြီးနောက် Excel File ပါ အချက်အလက်များ မှားယွင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာရှိပါက လုပ်ဆောင်ရမည့်အချက်များ

- ❖ သက်ဆိုင်ရာလအတွင်း တွေ့ရှိပါက လကုန်ရက်မတိုင်မီ (၃) ရက် ကြိုတင်ကာ စည်းကြပ်သည့် အခွန်ရုံးသို့ ဆက်သွယ်၍ အမှားပြင်ဆင်ချက် လျှောက်ထားရမည်။
- ❖ အခွန်ပေးသွင်းရာတွင် TIN မှားယွင်းဖြည့်သွင်းခြင်းကြောင့် ပေးဆောင်သည့် အခွန်ရုံးလွှဲမှား ကြောင်း တွေ့ရှိပါက သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးသို့ နေ့ချင်းအကြောင်းကြား၍ မိမိ အခွန်ငွေပေးသွင်း ခဲ့သည့် ဘဏ်သို့လည်း ချက်ချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့်လစာဝင်ငွေခွန်ပေးသွင်းရာတွင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ

- ❖ လစာဝင်ငွေခွန်အား အခြားအခွန်အမျိုးအစားများနှင့် စုပေါင်း၍ပေးသွင်းခြင်း၊ အခွန်ကာလအား ဘဏ္ဍာနှစ်တစ်နှစ်ချင်းစီအလိုက်မဟုတ်ဘဲ ဘဏ္ဍာနှစ်များစုပေါင်း၍ ပေးသွင်းခြင်း၊ သတ်မှတ် Excel file မပါရှိခြင်းများမဖြစ်စေရေးအတွက် ဂရုပြုဆောင်ရွက်ရန်နှင့် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင် သည့်အခါတိုင်း အောက်ပါအချက်အလက်များကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာရွေးချယ် ဖြည့်သွင်းရန်လိုအပ် ပါသည်-
 - အခွန်အမျိုးအစား(Tax Type) တွင် ဝင်ငွေခွန် Income Tax(IT) ကို ရွေးချယ်ရန်၊
 - ပေးဆောင်မှုအမျိုးအစား (Payment Type) တွင် ဝင်ငွေခွန် လစာ Pay As You Earn (PAYE) ကို ရွေးချယ်ရန်၊
 - အခွန်ပေးဆောင်သည့်ကာလ(Tax Period) တွင် မည်သည့်လအတွက် ပေးသွင်းသည်ကို မှန်ကန်စွာရွေးချယ်ရန်၊
 - ဝင်ငွေနှစ်(Income Year) တွင် ဝင်ငွေရရှိသည့် ဘဏ္ဍာနှစ်ကို ရွေးချယ်ရန်၊
 - ပေးသွင်းသည့်ပမာဏ (Tax Amount) တွင် ပေးသွင်းသည့် လစာဝင်ငွေခွန် စုစုပေါင်း ပမာဏကို ဖြည့်သွင်းရန်။

ငွေထုတ်သူအရာရှိ ဂရုပြုရမည့်အချက်များ

- ❖ ငွေထုတ်သူအရာရှိတိုင်းသည် တစ်နှစ်အတွက်ကျသင့်သည့်လစာဝင်ငွေခွန်ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ လစာထုတ်ပေးသည့်အချိန်တွင် အတတ်နိုင်ဆုံး အညီအမျှအရစ်များဖြင့် နုတ်ယူပြီး သက်ဆိုင်ရာ လကုန်ဆုံးပြီး (၁၅)ရက်အတွင်း ပေးသွင်းရပါမည်။

- ❖ အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးသွင်းခြင်းဖြစ်ပါက Excel Template တွင် အချက်အလက်များ ပြည့်စုံစွာဖြည့်သွင်း၍ ကုမ္ပဏီ/ အဖွဲ့အစည်းအား အခွန်စည်းကြပ်သည့်ရုံးသို့ ပေးပို့ခြင်းသည် ပတခ(၀၀)-၁၅ ပေးပို့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူပေးမည်ဖြစ်ပြီး ပတခ(၀၀)-၁၅ ထပ်မံပေးပို့ရန် မလိုအပ်ပါ။
- ❖ သက်ဆိုင်ရာမြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်သို့ ချလန်ဖြင့်ပေးသွင်းသည့် ကုမ္ပဏီ/ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါက လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရသည့် အခွန်ထမ်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ပတခ(၀၀)-၁၅တွင် ဖြည့်သွင်းပြီး လစာဝင်ငွေခွန် နုတ်ယူသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးသို့ ပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ❖ လစာနှစ်ချုပ်စာရင်း ပတခ(၀၀)-၁၆ အား သက်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီ/ အဖွဲ့အစည်းက ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရသည့်အခွန်ရုံးသို့ နှစ်စဉ်ဝင်ငွေနှစ် ကုန်ဆုံးပြီး (၃)လအတွင်း ပေးပို့ရမည်။ SAS အခွန်ထမ်းဖြစ်ပါက အခွန်ထမ်းလိုက်နာမှုစစ်စစ်ရေးဌာနစု (Compliance Management Section) သို့ ပေးပို့ရပါမည်။
- ❖ ငွေထုတ်သူအရာရှိမှ ဝန်ထမ်းများ၏ လစာဝင်ငွေခွန်ကို ပိုမိုနုတ်မိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ လျော့နည်းနုတ်မိလျှင်သော်လည်းကောင်း ကျန်အရစ် သို့မဟုတ် အရစ်များကို လျှော့၍ဖြစ်စေ တိုး၍ဖြစ်စေ နုတ်ယူပေးသွင်းရပါမည်။
- ❖ အခွန်ထမ်းကုမ္ပဏီ/ အဖွဲ့အစည်းသည် နောက်ဆက်တွဲ(ဂ)ပါ လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်း ဆိုင်ရာအထောက်အထားလက်မှတ် - ပတခ(၀၀)-၁၅(က) တွင် အချက်အလက်များ ပြည့်စုံစွာ ရေးသွင်းပြီး လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းခံရသူများသို့ နှစ်စဉ်ထုတ်ပေး၍ မူရင်းခွဲအား မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။ အဆိုပါပုံစံ၏ စာမျက်နှာ (၂) အား ကျောက်ကပ်၍ စာရွက်တစ်ရွက်တည်း ထုတ်ယူပေးရမည်။ [ပတခ(၀၀)-၁၅(က) ပုံစံအား ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm ၏ Home Page>>Media >> Form for SAS Tax Offices>> ဝင်ငွေကြေညာလွှာ ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ပုံစံများတွင်လည်း Download ရယူနိုင်ပါသည်။]
- ❖ လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းခံရသူများသို့အထောက်အထားလက်မှတ် ထုတ်ပေးရာတွင် အဆိုပါဝန်ထမ်းအတွက် ပထမဆုံးလစာနုတ်ယူပေးသွင်းသည့်လမှစ၍ ရေးသွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး ဝန်ထမ်းက မိမိရုံးတွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိပါက လစာနောက်ဆုံးနုတ်ယူပေးသွင်းသည့် လအထိသာရေးသွင်းပေးရမည်။ မိမိရုံးတွင်လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိသည့်လများအား ကန့်လန့်ဖြတ်မျဉ်း ရေးဆွဲ၍ ပယ်ဖျက်ပေးရမည်။
- ❖ မိမိ ကုမ္ပဏီ/ အဖွဲ့အစည်းမှ ဝန်ထမ်းပြောင်းရွှေ့သွားပါက ဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားလက်မှတ် - ပတခ(၀၀)-၁၅(က) မူရင်းခွဲ ကို ဝန်ထမ်းသို့ထုတ်ပေးရမည်။ ဝန်ထမ်းက နောက်အလုပ်ရသည့်အခါ မူရင်းခွဲကို အလုပ်ရှင်အသစ်သို့ပေးရမည်။ အလုပ်ရှင်

အသစ်သည် အဆိုပါမူရင်းခွဲပါ လစာဝင်ငွေပမာဏနှင့် မိမိရုံးမှထုတ်ပေးမည့်လစာဝင်ငွေပမာဏကို ဘဏ္ဍာနှစ်တစ်နှစ်စာအတွက် လစာဝင်ငွေခွန်တွက်ချက်ရာတွင် ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရမည်။

- ❖ အီလက်ထရောနစ်နည်းလမ်းဖြင့် ပေးသွင်းသူများအနေဖြင့် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးသွင်းချိန်မှစ၍လည်းကောင်း၊ ငွေသား/ချက်လက်မှတ်ဖြင့် ပေးသွင်းသူများအနေဖြင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာလ လစာအပေါ် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးသွင်းချိန်မှစ၍လည်းကောင်း၊ ယခင်အသုံးပြုခဲ့သည့် အခွန်ပေးဆောင်မှုမှတ်တမ်းစာအုပ်အစား ပူးတွဲပါ လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အထားလက်မှတ်- ပတခ(၀၀)-၁၅(က) ကို အသုံးပြုသွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ❖ အခြေပစ္စည်း ဝယ်ယူခြင်း/ တည်ဆောက်ခြင်း/ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့်ရယူခြင်း ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ဝင်ငွေရလမ်းတင်ပြရာတွင် ယခင်ကအသုံးပြုခဲ့သည့် အခွန်ပေးဆောင်မှုမှတ်တမ်းစာအုပ်ကဲ့သို့ လစာဝင်ငွေခွန်နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားလက်မှတ်-ပတခ(၀၀) - ၁၅(က) ကိုလည်း တင်ပြနိုင်ပါသည်။

အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဌာနခွဲ (e-Payment Section)၊ အမှတ် ၅၆၉/၅၇၇၊ ကုန်သည်လမ်းနှင့် မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံလမ်းထောင့်၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း၊ ၀၁-၈၃၇၉၀၂၁ သို့မဟုတ် ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့ (ရုံးချုပ်)၊ ရုံးအမှတ်(၄၆)၊ နေပြည်တော်၊ ဖုန်း- ၀၆၇-၃၄၃၀၅၂၊ ၀၆၇- ၃၄၃၀၅၃၃ သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းဝန်ဆောင်မှုဗဟိုအဖွဲ့၊ အမှတ် ၁၂၈/၁၃၂ (ဒုတိယထပ်နှင့် တတိယထပ်)၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း ၀၁- ၈၃၈၉၃၁၊ ၀၁-၈၃၈၉၃၂၊ ၀၁-၃၇၈၃၇၀၊ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး (မန္တလေး)၊ ဖုန်း- ၀၂- ၄၀၃၀၁၉၂ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးများသို့ စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန